Published on (https://www.bnm.md)

05.07.2024

Combaterea falsului: Cursul valutar este format și modificat de BNM

[1]

Ce este cursul de schimb valutar

Cursul de schimb valutar [2] reprezintă valoarea monedei unei țări exprimată în banii altei țări. De exemplu, în perechea valutară USD/MDL, prima monedă – dolarul – arată moneda a cărei valoare trebuie exprimată în altă valută. Iar cea de-a doua, leul moldovenesc, este moneda în care este măsurată valoarea dolarului. Astfel, când cursul de schimb al dolarului este 18 lei, aceasta înseamnă că un dolar poate fi cumpărat cu 18 lei.

Pentru ce se folosește cursul valutar

Cursurile de schimb valutar se folosesc atunci când cheltuim bani în vacanțe peste hotare, când vindem sau cumpărăm bunuri din străinătate, când schimbăm remiterile trimise de rudele noastre în moneda națională. Companiile și statul, de asemenea, folosesc cursurile de schimb valutar, atunci când efectuează decontări internaționale (pentru export și import, plata datoriilor externe).

Cum se stabilește cursul valutar

Există părerea că în Republica Moldova cursul valutar este format și modificat de Banca Națională a Moldovei (BNM), însă nu este așa. Există țări în care cursul de schimb valutar este stabilit, într-adevăr, de către banca centrală, și în acest caz cursul valutar este numit „curs fix". Băncile centrale în astfel de țări pot stabili valoarea exactă sau pot determina coridorul valutar – limitele între care poate varia cursul de schimb. În Republica Moldova, ca și în multe alte țări, cursul de schimb este flotant și se formează în mod liber în timpul cumpărării și vânzării valutelor pe piața valutară.

Cursul de schimb al unei monede este influențat de popularitatea și cantitatea acestei monede pe piața valutară, adică de cerere și ofertă. Valuta, ca și orice marfă vândută și cumpărată, se supune legilor pieței. Dacă cererea pentru o valută crește, prețul acesteia, la fel, crește și invers. Dacă se majorează oferta de valută, atunci prețul ei scade și invers. Uneori cererea sau oferta de valută se schimbă puternic și brusc, ceea ce poate conduce la modificări extreme ale cursului valutar. Pentru a nu admite astfel de fluctuații puternice, BNM poate interveni pe piața valutară. De exemplu, atunci când momentan este necesară o cantitate mare de valută pentru a achita importurile sezoniere (bunăoară, de resurse energetice), iar pe piață nu este un volum suficient de valută, BNM poate vinde din rezervele sale suma necesară de valută pentru a evita creșterea bruscă a cursului. Astfel de intervenții nu sunt însă frecvente, cursul valutar fiind, de obicei, lăsat să se formeze pe piață în mod natural.

Trebuie de menționat că băncile centrale nu sunt atotputernice și în unele cazuri nu pot opri fluctuațiile extreme ale cursului valutar. Războaiele, revoluțiile și dezastrele naturale pot provoca pierderea încrederii populației și a investitorilor în moneda națională sau pot reduce producția națională și, respectiv, exporturile care reprezintă o sursă importantă de valută. Astfel de circumstanțe schimbă puternic cererea și oferta de valută pe piață și pot rezulta în salturi foarte mari ale cursului valutar.

Obiectivul fundamental al BNM este asigurarea și menținerea stabilității prețurilor, de asemenea, BNM efectuează reglementarea valutară pe teritoriul Republicii Moldova, dar nu urmărește menținerea unui anumit nivel al cursului valutar. BNM monitorizează permanent evoluțiile de pe piața valutară și dispune de rezerve valutare suficiente, ca să intervină la necesitate pentru a nu admite o volatilitate excesivă a cursului de schimb, atât timp cât aceste intervenții nu prejudiciază obiectivul fundamental al băncii centrale. BNM calculează cursul oficial al leului moldovenesc în raport cu dolarul SUA în baza tranzacțiilor de cumpărare/vânzare prin virament a dolarilor SUA contra lei moldovenești pe piața valutară internă.

În fiecare zi lucrătoare, BNM stabilește și publică ratele oficiale de schimb, însă ele nu se utilizează pentru a vinde sau a cumpăra valută, ci servesc drept referință în scopuri contabile și statistice. Pentru a determina cursul oficial al leului moldovenesc faţă de dolarul SUA, considerat drept monedă de referinţă în Republica Moldova, BNM procedează conform Regulamentului privind stabilirea cursului oficial al leului moldovenesc faţă de valutele străine [3]. Astfel, se utilizează media aritmetică a cursurilor medii de cumpărare şi de vânzare ponderate la volumul tranzacţiilor efectuate pe piaţa valutară a Republicii Moldova între ora 12.30 a zilei lucrătoare precedente şi 12.30 a zilei de raportare. Cursurile oficiale ale leului moldovenesc faţă de alte valute se determină prin multiplicarea cursului oficial al leului moldovenesc faţă de dolarul SUA cu cross-cursul valutei respective faţă de dolarul SUA stabilit pe piaţa internaţională la ora 14:00 (ora Chişinăului).

Cursul valutar de piață reprezintă cursul de cumpărare și de vânzare a valutelor stabilit în mod independent de băncile comerciale și casele de schimb valutar, care poate varia pe parcursul zilei. Pe panoul cu ratele de schimb afișat la unitatea de schimb valutar puteți vedea două valori. Cea mai mică este rata la care unitatea de schimb valutar cumpără valută de la oameni, iar cea mai mare – rata la care banca vinde valută oamenilor. Diferența dintre rate este modul în care unitatea de schimb valutar câștigă bani din tranzacțiile valutare. Banca sau casa de schimb valutar poate ajusta cursul de schimb în funcție de circumstanțe (o

singură dată în decursul programului de lucru – de către unităţile de schimb valutar care au un program de lucru de până la 12 ore și de două ori de către unităţile de schimb valutar care au un program de lucru mai mare de 12 ore). De exemplu, să majoreze cursul de cumpărare în cazul în care nu are suficientă valută sau invers: dacă există un exces de valută, să stabilească un curs de vânzare a valutei mai mic.

Unde putem schimba valuta

Oamenii pot schimba valuta la băncile comerciale sau casele de schimb valutar independente și la hotelurile care dețin licența BNM. BNM nu efectuează tranzacții valutare cu populația. De asemenea, valuta poate fi retrasă prin intermediul unui card emis de către o bancă, la bancomatele care oferă o astfel de opțiune, inclusiv dintr-un cont în lei moldovenești. La fel, putem face cumpărături peste hotare, plătind direct cu cardul bancar în lei. În acest caz, la efectuarea plății, banca va converti leii moldovenești din cont în moneda necesară la cursul de schimb curent și va transfera suma vânzătorului.

Ce drepturi avem atunci când schimbăm valuta

Drepturile clienților unităților de schimb valutar sunt stabilite în Legea nr.62-XVI privind reglementarea valutară [4], Legea nr.94 pentru modificarea şi completarea Legii nr. 62-XVI privind reglementarea valutară [5] și Regulamentul privind activitatea unităților de schimb valutar [6]:

- În primul rând, clientul are dreptul de a fi informat. Informaţia privind cursurile de cumpărare şi vânzare stabilite la unitatea de schimb valutar şi cea privind comisioanele aplicate trebuie să fie afişată pe panoul de reclamă, pe care este indicată şi denumirea unităţii de schimb valutar. Informaţia despre comisioane se afişează cu acelaşi tip de caractere ca şi în cazul informaţiei despre cursurile de cumpărare şi vânzare. Toate cifrele trebuie să fie vizibile în întregime fără suprapunerea, inclusiv parţială, a acestora. Sunt interzise practicile de afişare care induc în eroare clienţii. De asemenea, în încăperea unităţii de schimb valutar trebuie să fie afişate la loc vizibil: copia licenţei casei de schimb valutar/hotelului, programul de lucru, informaţia privind plata obligatorie percepută în conformitate cu Legea Fondului de susținere a populației (actualmente aceasta reprezintă 0,1% din suma achitată la cumpărarea de către persoanele fizice a valutei în numerar);
- Clientul poate vinde bancnote de orice nominal, emise în orice an, inclusiv cu unele defecte neînsemnate apărute în urma uzurii firești, dacă acestea se află în circulaţie. Unităţile de schimb valutar nu sunt în drept să refuze bancnotele considerate plătibile conform criteriilor stabilite de BNM. Aceste criterii trebuie să fie afişate în încăperea unităţii de schimb valutar la loc vizibil. În cazul bancnotelor cu defecte mai importante, unitatea de schimb valutar poate efectua operaţiuni de schimb cu ele la latitudinea sa. Totodată, astfel de bancnote nu pot fi vândute persoanelor fizice, dacă acestea refuză să le primească. BNM nu schimbă bancnote străine deteriorate. Legislația nu stabilește obligația unităților de schimb valutar de a efectua operaţiuni cu monede metalice în valută, acest lucru fiind lăsat la discreţia unităţilor de schimb valutar;
- Unitatea de schimb valutar este obligată să vă elibereze bonul de casă sau bonul de schimb valutar;
- Dacă ați efectuat o operațiune de schimb valutar și v-ați răzgândit, aveți dreptul să solicitați revocarea operaţiunii de schimb valutar în decurs de 30 de minute după finalizarea acesteia, în cazul în care cursul de cumpărare/vânzare a valutei nu a fost modificat și solicitarea de revocare se face cu, cel puțin, 30 de minute înainte de finalizarea programului de lucru al unităţii de schimb valutar. Calcularea termenului de 30 de minute după finalizarea operațiunii se face de la ora indicată în bonul de casă. Revocarea operaţiunii de schimb valutar se face în baza cererii scrise a clientului, la care se anexează bonul de casă sau bonul de schimb valutar. Formularele pe suport hârtie ale cererii de revocare a operațiunii de schimb valutar sunt asigurate clienților de către unitatea de schimb valutar;
- Pentru informații despre activitatea unităților de schimb valutar puteți contacta BNM la numărul de telefon 022 822 502.

Ce măsuri de precauție trebuie să luăm la efectuarea schimburilor valutare

- Nu schimbați valuta la persoanele neautorizate, riscați să primiți bancnote false sau să fiți înșelați în alt mod. Activitatea unităților de schimb valutar este o activitate licențiată, BNM ţine registrul unităţilor de schimb valutar. Aceste informaţii sunt disponibile pe pagina web a BNM: lista unităţilor de schimb valutar [7] și lista băncilor licenţiate [8];
- Nu schimbați banii la prima unitate de schimb valutar pe care o găsiți. Comparați ofertele, țineți cont și de eventualele comisioane ce pot fi aplicate. Ca reper, vedeți pe site-ul BNM ratele medii [2] ale băncilor comerciale și ale caselor de schimb valutar;
- Informați-vă, până la efectuarea operațiunii de schimb valutar, despre cursul valutar la care se efectuează operațiunea, mărimea comisioanelor și a plății obligatorii aplicate, precum și despre suma mijloacelor bănești pe care o veți primi efectiv;
- La primirea valutei sau a monedei naţionale, verificați autenticitatea, starea și suma numerarului primit;
- Păstrați bonul de casă sau bonul de schimb valutar, s-ar putea să vă trebuiască dacă veți decide să revocați operațiunea de schimb valutar sau dacă veți depista vreo problemă cu banii primiți.

Tags

despre Cursul valutar [9]

educație financiară pentur toți [10]

campania de educatie financiara [11]

campanie de educație financiară [12]

campania de educatie financiar [13]

Educație financiară pentru toți [14]

Educația financară pentru toți [15]

Source URL:
https://www.bnm.md/en/node/67092

Related links:

[1] https://www.bnm.md/files/1b.png [2] https://www.bnm.md/ro/content/ratele-de-schimb [3] https://www.bnm.md/ro/content/regulamentul-privind-stabilirea-cursului-oficial-al-leului-moldovenesc-fata-de-valutele [4] https://www.bnm.md/ro/content/legea-nr62-xvi-din-21-martie-2008-privind-reglementarea-valutara-cu-modificarile-conform [5] https://www.bnm.md/ro/content/lege-pentru-modificarea-si-completarea-legii-nr-62-xvi-din-21-martie-2008-privind [6] https://www.bnm.md/ro/content/regulamentul-privind-activitatea-unitatilor-de-schimb-valutar-aprobat-prin-hotarirea [7] https://www.bnm.md/ro/content/informatie-aferenta-caselor-de-schimb-valutar [8] https://www.bnm.md/ro/content/bancile-licentiate-din-republica-moldova [9] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=despre Cursul valutar [10] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=educație financiară pentur toți [11] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=campania de educatie financiara [12] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=campanie de educație financiară [13] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=campania de educatie financiar [14] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Educație financiară pentru toți [15] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Educația financară pentru toți